

**UCHWAŁA NR XXVI/146/17
RADY MIASTA HELU**

z dnia 23 lutego 2017 r.

**w sprawie przyjęcia Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Gminy Miejskiej Hel na lata 2017-2021.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016r., poz.446; zm. z 2016 roku poz. 1579) w związku z art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015r., poz 1390),

Rada Miasta Helu uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie dla Gminy Miejskiej Hel na lata 2017-2021 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

przewodniczący Rady

Arnold Antkowski

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR W RODZINIE
DLA GMINY MIEJSKIEJ HEL NA LATA 2017-2021**

WSTĘP

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miejskiej Hel na lata 2017 - 2021 jest działaniem długofalowym i należy go rozumieć, jako strategię, która wskazuje trendy i kierunki działania samorządu gminy miejskiej Hel. Zakładany czasowo-obszar obowiązywania niniejszego dokumentu jest stosunkowo długi (rozszerzony w czasie). W okresie jego trwania założone cele główne i szczegółowe mogą ulec zmianie. Głównym założeniem programu jest zwalczanie zjawiska przemocy w rodzinie, pomoc ofiarom, usuwanie jej skutków i działania prewencyjne.

Człowiek z natury jest stworzony do życia w społeczeństwie. Jego naturalną potrzebą jest możliwość założenia rodziny, efektem czego jest potomstwo. Podstawowym budulcem tworzącym rodzinę jest miłość, zaufanie, więzi rodzinne, poczucie bezpieczeństwa, zrozumienie, jasne relacje. Już Św. Tomasz z Akwinu stwierdził, że człowiek może się rozwijać, poprawiać swój byt tylko wówczas, kiedy jest szczęśliwy i bezpieczny. Bardzo często zdarza się jednak, że pod wpływem różnych czynników życie rodzinne staje się dla jednej ze stron cierpieniem i męczarnią. Niemalże zawsze w rodzinach, gdzie występuje zjawisko przemocy, ofiarami są dzieci, u których stres, ból i cierpienie niosą piętno w dorosłym życiu. Do podstawowych czynników mających ujemny wpływ na relacje rodzinne zaliczamy:

- stan zdrowia (zaburzenia psychiczne, alkoholizm);
- czynniki ekonomiczne (utrata pracy, złe warunki bytowe, ubóstwo);
- wartości nabyte w czasie dorastania.

Ustawodawca w odrębnych przepisach sprecyzował, czym jest przemoc, podzielił ją, przedstawił rodzaje w jakich występuje:

- **przemoc fizyczna** – jej celem jest zadawanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie jej życia;
- **przemoc seksualna** – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności;
- **przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzenie w niej strachu;
- **zaniedbanie** – to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych emocjonalnych;
- **przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy;

Przemoc jest to proces długotrwały, cykliczny, który powoduje, że ofiara zostaje okaleczona psychicznie, fizycznie, a z czasem staje się szeroko rozumianym znaczeniu uzależniona od sprawcy, godzi się na to, a następnie jest wobec tego stanowiska obojętna.

Przemoc w rodzinie staje się zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Niemożliwym jest stwierdzenie jak wielkie jest to zjawisko w skali całego kraju. Nieznana pozostaje prawdziwa liczba ofiar przemocy jak i sprawców. Zdecydowana większość ofiar przemocy pozostaje w ukryciu, nie mówi o tym, nie podejmuje żadnych działań obronnych, obawiając się społecznego napiętnowania, wstydząc się rodziny, znajomych, lub myśląc, że tak po prostu musi być. Bardzo często

ofiaram przemocy brak jest wiary w skuteczną pomoc ze strony Państwa. Do prawidłowości przemocy w rodzinie zalicza się jej konkretne przejawy:

Przemoc jest procesem (nie pojawia się znenacka, rozwija się stopniowo, przybierając na częstotliwości i sile, tworząc cykle przemocy z kolejno następującymi po sobie fazami tj. faza narastania napięcia, faza ostrej przemocy i faza tzw. miodowego miesiąca);

- przemoc jest intencjonalna (wynika z działania człowieka, które nie jest przypadkowe);
- przemoc zawsze narusza prawa, dobra osobiste jednostki i powoduje szkody (fizyczne, psychiczne, emocjonalne);
- przemoc jest takim naruszeniem praw, dóbr człowieka, że uniemożliwia mu samoobronę (głównie z powodu przewagi sprawcy w różnych obszarach);
- przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia całkowitej kontroli i władzy nad drugim człowiekiem;
- przemoc ma tendencję do powtarzania się (rzadko bywa jednorazowym epizodem);
- przemoc narasta, niepowstrzymana stopniowo przybiera na sile;
- przemoc jest nagrodą (dla sprawcy przemocy daje szybkie efekty, co powoduje, że trudno mu z jej zrezygnować);
- odpowiedzialność za przemoc zawsze ponosi sprawca.

Przemoc jest przestępstwem!

Władza ustawodawcza w Polsce w celu zapobiegania i zwalczania przemocy oraz ścigania jej sprawców ujęła w art. 207 KK stosowne przepisy, które dokładnie precyzują, jakie zachowania i działanie bądź zaniechanie sprawcy wyczerpuje znamiona czynu zabronionego. W niniejszym artykule jasno określona jest sankcja, jaką poniesie sprawca za dany czyn. Niejednokrotnie w postępowaniu karnym sprawca zobligowany jest do świadczeń alimentacyjnych na rzecz swoich ofiar - żony i dzieci (ujęte jest to w art. 29 KK).

Pomimo narzędzi, których celem jest zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie, jakimi niewątpliwie są stosowne przepisy prawa, nie można mówić o skutecznym wyeliminowaniu zjawiska przemocy nie mając do tego sił i środków (nakłady finansowe, wyspecjalizowani pracownicy, zaplecze socjalne).

Niniejszy program ma na celu wdrożenie długoterminowych działań, który efektem ma być widoczne ograniczenie zjawiska przemocy na terenie Miasta Hel.

I. Cele programu

Celem Programu jest:

- 1) przeciwstawienie się zjawisku przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miejskiej Hel,
- 2) zwiększanie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 3) zwiększenie przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie,

Cele ogólne będą realizowane przez:

- 1) systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miejskiej Hel;
- 2) podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie;
- 3) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie;
- 4) udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- 5) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

II. Założenia Programu

Realizacja celów Programu zakłada:

zmianę pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy w rodzinie;
promowanie wartości rodzinnych;
edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie;
promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.

III. Adresaci Programu

Program skierowany jest do:

- 1) ogółu społeczeństwa, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 2) osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 3) osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 4) świadków przemocy w rodzinie;
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

IV. Program jest spójny z Programami:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020;
- Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie na lata 2012-2020;
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Hel na lata 2014-2020;
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania Narkomanii na 2017 rok.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz 1390);
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
- ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2006r., poz.224).

V. Zasoby Miasta Helu w zakresie realizacji Programu:

1. Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin.
  2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą:
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Helu,
  - Policja,
  - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Helu,
  - Placówka Oświatowo-Wychowawcza,
  - Ochrona Zdrowia,
  - Kuratorzy sądowi,
  - Straż miejska,

·Parafia.

VI. Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:

- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,
- dobra znajomość środowiska lokalnego przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Helu,
- dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy poza nią,
- otwartość i chęć współpracy specjalistów,
- silna więzi rodzinne,
- chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

VII. Zagrożenia w realizacji zadań:

- stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
- bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych,
- brak współpracy rodziny w zakresie przezwycięzania kryzysów,
- problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,
- ubóstwo,
- brak infrastruktury socjalnej Helu,
- brak lub zbyt mała współpraca interdyscyplinarna,
- brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego.

VIII. Realizacja celów Programu

CEL. 1

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miejskiej Hel

Działania:

1. Kontynuacja stosowania uchwały trybu powołania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Podmiot realizujący działanie:

- Rada Miasta Helu.

2. Kontynuacja działania Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Helu powołanego przez Burmistrza Helu.

3. Współpraca w ramach zespołu interdyscyplinarnego:

- pracownicy socjalni,
- przedstawiciele oświaty,
- przedstawiciele policji,
- kurator sądowy,
- przedstawiciele Miejskiej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Helu,
- przedstawiciele ochrony zdrowia,
- inni w zależności od zasobów,
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,

- rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą,
- inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą,
- udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych.

4. Edukacja dzieci, młodzieży w zakresie przemocy:

- propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy,
- obalanie mitów na temat przemocy,
- szkolenia na temat przemocy,
- prowadzenie kampanii zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji, grach komputerowych,
- wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne,
- dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków,
- organizowanie konkursów np. plastycznych, wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy.

Przedmioty realizujące działanie:

- placówki oświatowo-wychowawcze,
- świetlica socjoterapeutyczna,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejski Zespół Interdyscyplinarny,
- inne w zależności od zasobów.

CEL 2

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Działania:

1. Izolowanie sprawców od ofiar w miarę posiadanych możliwości.
2. Kierowanie do Miejskiej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych osób stosujących przemoc i nadużywających alkoholu.
3. Kierowanie wniosków do Sądu rejonowego w Wejherowie o obowiązek podjęcia leczenia odwykowego z związku z nadużywaniem alkoholu.

CEL 3

Pomoc i ochrona ofiar przemocy w rodzinie

Działania:

1. Kierowanie do punktu informacyjnego:

- udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i specjalistycznych ośrodkach wsparcia,
- udzielanie informacji na temat pozyskiwania zaświadczenia lekarskiego,
- udzielanie informacji na temat praw osób będących ofiarami przemocy,
- rozpowszechnianie telefonu zaufania „Niebieska Linia”, „Pomarańczowa Linia”.

Podmioty realizujące działania:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

2. Prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej karty”,
- przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.

Podmioty realizujące działanie:

- Policja
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Miejski Zespół Interdyscyplinarny,
- Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Przedstawiciel oświaty,
- Przedstawiciel ochrony zdrowia.

3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Podmioty realizujące działanie:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Policja
- Miejski Zespół Interdyscyplinarny.

Monitorowanie

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 15 stycznia każdego roku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Helu.

Sprawozdawczość

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Helu do dnia 31 stycznia każdego roku przekłada burmistrzowi Helu sprawozdanie z realizacji Programu.

Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Miejskiej Hel, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Dokument podpisany bezpiecznym podpisem elektronicznym

Podpis: Signature-1360782145

Imię: ARNOLD

Nazwisko: ANTKOWSKI

Instytucja:

Województwo:

Miejscowość:

Data podpisu: 28 lutego 2017 r.

Zakres podpisu: Cały dokument